

Mladinska matica

—mm Knjige Mladinske matice so se razposlale. Če jih pomotoma kdo ni še prejel, naj jih reklamira. Prav tako tudi v primeru vsake pomote. Reklamacije naj se izvršijo čimprej, ker se na kasnejše ne bomo mogli ozirati.

—mm 7. in 8. številka »Našega roda« sta pošli. Kdor ima 6. številko »Našega roda« in bi hotel imeti tudi knjige, mora doplačati poleg Din 2.50 še 2 Din, torej skupno Din 4.50 za knjige.

—mm Kdor želi imeti knjige na boljšem papirju, doplača 1 Din za vsako knjigo. Slikanica je izšla samo na navadnem papirju.

Učiteljski pevski zbor JUU

—pev Članstvo UPZ opozarjamo, da bo zborova skupščina dne 3. julija ob 10. uri dopoldne v Glasbeni Matici v Ljubljani.

Na zborovi skupščini se bo razpravljalo tudi o bodočem delu in namerah pevskega zbora. Upravni odbor je na svoji zadnji seji sklenil, da priredi zbor ob desetletnici pevske turneje po Jugoslaviji. Koncerti bodo v glavnem po južnem in vzhodnem delu Jugoslavije.

Pozivamo tovarišice pevke in tov. pevce, da se udeležijo polnoštevno zborove skupščine in vrnejo zboru note in mape.

—pev Vabilo k pristopu. Vabimo vse tovarišice in tovariše, ki nameravajo vstopiti v pevski zbor, da se udeležijo zborove skupščine, ki bo 3. julija ob 10. uri dopoldne v Hubadovi dvoranji Glasbene Matice.

—pev Udeležencem turneje po Bolgariji. Odbor UPZ vljudno prosi vse tovarišice in tovariše, ki so fotografirali sprejeme itd. v Bolgariji, da posodijo vse negativne odboru. Takoj po uporabi jih bomo vrnil. Upamo, da se bodo vsi odzvali naši prošnji, ker predstavlja taka zbirka spominov iz Bolgarije za pevski zbor dragocen arhiv.

Šolski radio

—r V petek 28. junija bo ob 9. uri oddaja Vidovdanske proslave III. drž. realne gimnazije v Ljubljani. Program: 1. Govor. Govori prof. Raič Slavko. 2. Slovenec, Srb, Hrvat. Sattner: Opomin k petju. Poje mešani zbor. Vodi prof. Juvanec Ferdo. 3. Dr. Tavčar: Odlomek iz »Visoške kronike«. Recitira petošolec Marolt Svetozar. 4. Neruda: Berceuse slave. Drdla: Tarantella. Na violino igra sedmošolec Jerman Stanko. Na glasovirju spremlja osmošolec Hubad Samo. 5. Ruska narodna: Dvanajst razbojnikov. Oskar Dev: Se ena. Poje gimnazijski oktet. 6. Govor. Govori petošolec Šubič Janek. 7. Schubert: Scherzo v b-duru. Chopin: Valček v h-molu. Na glasovir igra osmošolec Demšar Gojmir. 8. Beethoven: Večerna. Sattner: Zabila. St. Premrl: Dvignimo skupni krog! Poje mladinski zbor, spremlja na glasovirju osmošolec Demšar Gojmir. Zbor vodi prof. Juvanec Ferdo. 9. Razdelitev hranilnih knjižic najboljšim dijakom. 10. Dr. Joža Lovrenčič: Manom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Deklamira petošolec Bratovž Vid. 11. Državna himna. Poje vsi učenci.

—r V kmetijskem radiu bo ob 7.30 v nedeljo 23. junija predaval g. Strekelj Josip: Cvetlice lončnice.

Stanovska organizacija JUU iz društev: Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ - METLIKA javlja vsemu svojemu članstvu, da odpade najavljeno zborovanje društva v Semiču v tekočem šol. letu. Pač pa se

bo vršilo prvo zborovanje v nov. šol. letu v Semiču, in sicer meseca septembra. — Na banovinski in glavni skupščini bosta zastopala naše društvo tov. Ljubič Matko, preds. in tov. Vilfan Maksimilijan, tajnik društva. Tovariši in tovarišice, preden odidete na počitnice, poravnajte članarino, dolžniki pa svoje obveze! — Vesele počitnice želi vsem odbor z željo, da se vsi zdravi in zadovoljni vrnete na svoja stara mesta! — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA. Ker se radi nepričakovanih ovir sklicano zborovanje ni vršilo, se isto vrši kot zadnje v tek. šol. letu dne 26. junija na Jesenicah s pričetkom ob 10. uri. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Došli dopisi. 3. Poročilo blagajnika. 4. Določitev prihodnjega zborovanja. 5. Slučajnosti. — Odbor.

Poročila:

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ŽUZEMBERK je zborovalo dne 11. maja 1935. v Ajdovcu, kjer se je zbralo kljub oddaljenosti mnogo članov.

Po otvoritvi in pozdravih se je vršilo predavanje o učiteljskih gospodarskih ustanovah. Referat tov. Hrena je temeljito preštudiral in potem tolmačil tov. Kopriva iz Doberniča. Zainteresiral je učitelstvo za naše gospodarske ustanove, naglašajoč njih velik gospodarski, kulturni in moralni pomen za celoten stan in posameznika. Zlasti se je navzoče učitelstvo zanimalo za Učit. samopomoč. Poverjeništvu za to našo prevazno ustanovo je prevzel tov. Dekval iz Dvora, ki je stopil takoj pri skupnem kosilu v akcijo ter pridobil zanjo vse navzoče učitelstvo, ki doslej še ni bilo včlanjeno.

Predlog o bolniškem zavarovanju učitelstva, ki ga je tolmačil tov. Baškovič, je bil sprejet v načelu. Bolniško zavarovanje pa bi moralo veljati za vso državo. Zeleli bi, da se o tem prevažnem vprašanju razpravlja tudi

po drugih sekcijah. Zadevni načrt naj naša sekcija odstopi drugim v pretres.

Nato smo razpravljali o nadaljnjih stanovskih zadevah. Zeleti bi bilo, da delajo kmetijski referenti skupno z učitelstvom v svrhu gospodarskega podviga naše vasi. Mariborsko učiteljske, ki ga nameravajo ukiniti, naj ostane še nadalje.

Odtogovanje uslužbenkega davka na stanarino, naj se ukine. Fr. Mervar, preds. Rafaela Hrovatova, tajn.

— JUU SRESKO DRUŠTVO V ŠOŠTANJU je zborovalo 5. junija t. l. Navzočih je bilo 93% članov.

Po prehodu na dnevni red se je odobrila zapisnik zadnjega zborovanja. K zapisniku se določi, da bo prvo zborovanje v prihodnjem šol. letu posvečeno kulturni skrbi in povzdigi vasi, predavala bosta tov. Menhart in Mencej.

Razpravljali smo o dopisih. Predsednik je apeliral na članstvo glede Mlad. matice, ki naj vzdrži prihodnje leto vsaj dosedanje število naročnikov.

Glede prispevka za podporni sklad se je članstvo izjavilo protj prispevku, pač pa za stalnega pravnega referenta, za katerega bomo plačali izredni prispevek 5 Din za leto 1935/36.

O odtegljajih uslužbenkega davka za stanarino se je vnela, kot vsakokrat, ko so stanarini v razpravi, prav živahna debata. Mnenja smo, da mora najti sekcija pot za ureditev izplačevanja stanarin potom banovine skupno z ostalimi prejemki.

Ostale dopise je vzelo članstvo na znanje in jih rešilo s primernimi pripombami.

Tov. predsednik je nato poročal kratko o poteku obnega zbora Učit. samopomoči v Celju.

Tov. Ulaga Angela, ki se je udeležila pevske turneje UPZ v Bolgariji, je predavala o osebnih vtisih in doživljanjih.

Pri obeh skupščinah bo zastopal društvo tov. predsednik — ohranilo podpredsednik R. Macarol, preds. Vrečko, tajnik.

Inozemsko šolstvo in učiteljsvo

Šolstvo v Turčiji

Srednje šole. V dobi sultanata so bile turške srednje šole trirazredne (nižje), pet in sedemrazredne (višje). Republikanska vlada pa je uvedla tip srednje šole v našem smislu, nazvan licej, ki ima 6 razredov. Licej se deli v dva oddelka v nižji in višji. Oba imata po tri razrede. Nižji oddelek more obstojati tudi samostojno in je prikladen za manjša in podeželska mesta. Pravijo mu nakratko srednja šola (ortamektebi). Po francoskem zgledu so te šole urejene internatsko. Na koncu tretjega leta napravijo dijaki malo maturo. Izpričevalo o tem izpitu daje možnost vstopa v višji oddelek liceja, kakor tudi v četrti letnik turških učiteljskih šol. Na višjem oddelku liceja sta prva dva razreda, to je IV. in V. za vse dijake skupna. Poslednji, VI. razred pa se deli na dve skupini: prirodoslovno in jezikoslovno. Dijaki V. razreda si lahko svobodno izbirajo v katero skupino se bodo vpisali. Na srednjih šolah in na liceju je izvedena koedukacija. V prvi razred srednjih šol morejo biti sprejeti učenci osnovnih šol do dokončanem petem razredu in opravljenem sprejemnem izpitu. Na nižjih srednjih šolah se poučuje en tuji živi jezik, na višjih pa dva, kot pomožna predmeta. V poštev pride francoščina, nemščina in angleščina. Izбира je svobodna. Moderne pedagoške struje in poučevanje niso še uradno uvedene. Med profesorji, kakor tudi učitelji pa se opaža za to že veliko zanimanje in so se posamezniki že zavzeli za to. Predmeti na srednjih šolah so isti kot pri nas, samo da v nekoliko skrajni obliki. Studij se konča s prehodnim izpitom, h kateremu je pripuščena kandidat na podlagi izpričevala male mature in uspelega izpričevala VI. razreda. Izpit se polaga pismeno in ustno. Pismeni izpit se polaga iz treh predmetov: turščine, zgodovine in zemljepisa in iz enega živega tujega jezika. Pri ustnem izpitu pa pridejo v poštev: prirodopis in risanje, fizika in kemija, matematika in filozofija.

Absolventi gimnazije (liceja), ki so z uspehom položili prehodni izpit, se lahko vpisujejo na univerzo (darülfünun) v Carigradu,

ki ima pet fakultet: medicinsko (tip fakültesi), juridično (huhuk f.), filozofsko (edebiyat f.), prirodoznanstveno (fen f.) in teološko (ilahiyat f.). Poleg teh pa se vpisujejo absolventi lahko še na visoko šolo državnih ved (yüksek mülkiye mektebi), visoko šolo za profesorje izobrazbe (yüksek umalhim mektebi), visoko šumarsko šolo (yüksek orman mektebi), visoko inženirsko šolo (yüksek mühendis mektebi), visoko živnozdravnisko šolo (yüksek bayter mektebi), visoko poljedlško šolo v Ankari (Ankara yüksek piraat mektebi), visoko trgovsko šolo (yüksek ticaret ve iktisat mektebi), visoko pomosko šolo (yüksek bahriye çarkçı ve kaptan mektebi), umetniško akademijo (güzel saniatlar Akademisi) in pravniško fakulteto v Ankari (Ankara hukuk fakültesi), ki je začetek druge turške univerze.

Učiteljske šole. Pod prejšnjim režimom so bili zavodi nameščeni v glavnih mestih podednih rilajetov. Upravljani so bili zelo slabo. Zanje so se malo brigali. Običajno so bile nastanjene te šole v domovih, od katerih pa so bili le redki za to urejeni. Manjkalo jim je vse od učil do profesorjev, zato je prihajal učiteljski naraščaj iz teh šol zelo nepripravljen za svoj poklic. Novejše učiteljske šole pa so vse državne. V splošnem so petletne a izjemoma trirazredne. Te trirazredne šole služijo za pripravo učiteljskega poklica za podeželske osnovne šole. So deške, dekliške in skupne. V prvi letnik se sprejemajo učenci, ki so uspešno absolvirali petrazredno osnovno šolo in položili završni izpit. Dijaki tretjega razreda srednje šole pa lahko vstopijo v četrti letnik učiteljskih šol. Prvi trije razredi srednje šole so istovetni s prvimi tremi letniki učiteljskega in njih dijaki so v turških statistikah zapisani med dijaki nižjih srednjih šol. K učiteljskim šolam se prišteva tudi petrazredna glasbena učiteljska šola v Ankari. Na vseh učiteljskih šolah služijo prvi trije letniki zato, da bi se dijaki postopoma vsesplošno izobrazili, zadnja dva letnika pa sta namenjena za praktično izpopolnitev. Studij se končuje z zrelostnim izpitom, ki daje kandidatom pravico do poučevanja na osnovnih šolah. (Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priloga: naočnike, ščipalnike, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Ročni katalog 1935/36

izide v mesecu avgustu 1935

Učiteljska tiskarna

Cenjene tovariše in tovarišice prosimo, da si naroče ta koristen pripomoček takoj, da bomo mogli določiti naklado

Novosti na knjižnem trgu

—k Posmrtna knjiga Frana Milčinskega »Humoreske in groteske« je pravkar izšla v izdanju Tiskovne zadruge v Ljubljani. Knjiga ima 216 strani in stane broširana Din 45.—, v platno vezana Din 60.—.

Fridolin Zolna, kakor je pokojni Milčinski rad podpisoval svoje podlistke, je tudi v teh svojih humoreskah in groteskah ves tisti, kakor ga pozna širše občinstvo in kakršen je zavzel v naši književnosti svoje trajno mesto. Poln je tistega pristnega domačega humorja, ki brez globoke učenosti z neprestanim nasmehom na ustnicah lahko boža naše napake in vso našo resnost predočuje v luči pravega humorja. Zlasti za nas Slovence velja, da si sila radi ustvarjamo svoja načela, da si domišljujemo, da živimo po vseh pravih resnega doživljanja, dočim je resnica najbrže na popolnoma drugi strani in je mnogo našega hotenja in nehanja humorističnega in grotesknega. — V Milčinskem imamo najkrepkejšega predstavnika pravega in povrh še slovenskega humorja. — Knjiga se dobi tudi v Učiteljski knjigarni.

—k Modra ptica šte. 6 prinaša naslednjo vsebino: Vladimir Bartol: Onkraj tolmačenja sanj. Milena Mohoričeva: Popotne impresije. Dr. Silva Trdina: Murnova pisma. V zapiskih je izveček iz predavanja Andréa Mauroisa o Strachevju. V Poročilih je priobčena kritika o Bevkovi knjigi: Ljudje pod Osojnikom. — Letna naročnina Modre ptice Din 100.—. Naročniki rednih publikacij premajajo revijo brezplačno. Uredništvo in uprava Modre ptice v Ljubljani, Rimska c. 3.

—k Misel in delo kulturna in socialna revija prinaša v svoji 8. številki naslednjo vsebino: Ob kongresu nacionalne mladine. Dr. E. Turk: Jugoslovanska misel in nacionalno gibanje slovenske mladine do uedinjenja. Dr. B. Vrčon: Fašizem in lastnina. Poleg navedenih člankov ima tudi bogat »Obzorje«, ki vsebuje: Med Streso in Zenevo. — O nacionalni vzgoji itd. List izhaja mesečno. Letna naročnina znaša Din 60.—. Uprava: Ljubljana, Gosposvetska c. 4./I.

—k Proteus. Prejeli smo 8. številko II. letnika »Proteusa«, ki priložuje naslednje znanstvene članke: Bengt Berg: Kako sem zalozoval žerjavovo gnezdo. Prof. Silvo Breškvar: Zvezda v plamenih. Dr. Oskar Reja: Suh in vlažen zrak. Med Drobniimi vestmi objavlja: Naše mikrološke zbirke. — Krvne skupine z antropološkega vidika. — Nebo meseca junija. Zanimiva so tudi Vprašanja in Odgovori na vprašanja. »Proteus« se v smislu odloka ministrstva prosvete P. br. 53.890 od 20. I. 1935. priporoča vsem šolam. Uprava je v Ljubljani, Gosposka ulica št. 6./III. — Naročnina letno Din 50.—.

—k Adamičevi »Izobčenci« so izšli v novi številki ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film, sport in modo »Naš val«. V novi številki srečamo zopet Viktorja Pirnata s prijetno koserijo »O, Adrija«, Angela Cerkvenika z novelo »Domovina, spominjaj se vedno svojih herojev« in Schönherrja z »Otroško tragedijo«. Našemu valu je priključena posebna priloga s programi vseh važnih oddajnih postaj. Mesečna naročnina znaša 12 Din. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno na ogled eno številko. Pišite na naslov: Radijska revija »Naš val«, Ljubljana.

Za poletje

1935

PLATNO

PLATNO

PLATNO

PLATNO

PLATNO

PLATNO

V KRASNI IZBERI!

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

Novo!

Slike z Jadrana

velikost 42x52 cm. Slike so v bakrotisku (po fotografijah), katerim je priložen kratek popis

1. Baška na otoku Krku
2. Mesto Rab
3. Slapovi Krke pri Skradinu
4. Šibenik
5. Pogled na Trogir z otoka Čiova
6. Pogled na Split
7. Dubrovnik
8. Pogled na Kotoraki zaliv z Lovčena

Cena serije 8 slik nalepljena na lepenci s platnениm robom Din 80.— nenalepljena Din 30.—. Posamezne slike se ne prodajajo! Za cenj. naročila se priporočata

Knjigarni »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani in podružnica v Mariboru